

Sygn. akt II AKa 22/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Szymański
Sędziowie:	SSA Barbara Nita-Światłowska (spr.) SSA Paweł Anczykowski
Protokolant:	st.sekr.sądowy Iwona Goślińska

przy udziale prokuratora b. Prokuratury Apelacyjnej wykonującego zadania prokuratora w Prokuraturze Regionalnej w Krakowie Stanisława Pieczykolana

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 roku w sprawie

M. P. (1)

o odszkodowanie za niesłuszne stosowanie zabezpieczenia majątkowego

apelacji pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 grudnia 2015 roku sygn. akt VI Ko 153/15

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

II. stwierdza, że koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

SSA Paweł Anczykowski SSA Tomasz Szymański SSA Barbara Nita-Światłowska

Sygn. II AKa 22/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 grudnia 2015 roku, sygn. VI Ko 153/15, po rozpoznaniu sprawy z wniosku M. P. (1) o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną zastosowanym zabezpieczeniem majątkowym (błędnie oznaczonego jako „pozew o zapłatę odszkodowania w trybie art. 552a k.p.k.“), Sąd Okręgowy w Krakowie: 1) na zasadzie art. 552a § 2 k.p.k. oddalił żądanie wnioskodawcy; 2) na zasadzie art. 554 § 4 k.p.k. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pełnomocnik wnioskodawcy, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) naruszenie art. 425 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k. „poprzez nieuwzględnienie zasad prawidłowego rozumowania i błędną ocenę przeprowadzonych dowodów, co skutkowało błędami w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w szczególności co do oceny dowodów oraz poważnych błędów przy wyjaśnianiu podstawy prawnej wyroku“;

2) na zasadzie art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. „poprzez dowolną ocenę stanu faktycznego polegającą na błędnym przyjęciu, że zastosowane wobec wnioskodawcy zabezpieczenie uwzględniało prawidłową prognozę możliwej do orzeczenia sankcji, podczas gdy z okoliczności faktycznych wynika, że wysokość zastosowanego zabezpieczenia była rażąco niewspółmierna do kary, która została orzeczona”;

3) na zasadzie art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. „poprzez oparcie wyroku jedynie na części materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy, i w konsekwencji przyjęcia rozstrzygnięcia nie będącego wynikiem analizy całokształtu ujawnionych okoliczności”, ewentualnie, na wypadek, gdyby Sąd Apelacyjny nie uznał, że doszło do obrazu przepisów prawa procesowego, pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił:

na zasadzie art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. „obrazę przepisów prawa materialnego – art. 552a § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające roszczenie o odszkodowanie przysługujące wnioskodawcy, podczas gdy prawidłowo oceniając przesłanki art. 552a § 2 k.p.k. na podstawie ujawnionego materiału dowodowego należało uwzględnić wniosek o odszkodowanie”.

Podnosząc przedstawione powyżej zarzuty pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku przez „uwzględnienie w całości roszczenia wnioskodawcy wynikającego z pozwu z dnia 16 lipca 2015 r. i tym samym zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz M. P. (1) z tytułu odszkodowania kwoty 299 909, 39 złotych (słownie: dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy 39/100 złotych) wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty“;

2) ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie;

3) zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Przed przystąpieniem do szczegółowej analizy zarzutów podniesionych w rozpoznanej apelacji należy odnotować specyfikę ich ujęcia. Pełnomocnik wnioskodawcy w pierwszej kolejności powołał bowiem uchybienia zakwalifikowane przez niego jako naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia (art. 438 pkt 2 k.p.k.), a dopiero ewentualnie – na wypadek ich nieuwzględnienia przez tut. Sąd - podniósł zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 438 pkt 1 k.p.k.).

Pełnomocnik wnioskodawcy powiązał żądanie zasądzenia „od strony pozwanej – Skarbu Państwa - Prokuratury Okręgowej w Krakowie oraz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, na rzecz powoda M. P. (1) kwoty 299 909 złotych i 39 groszy in solidum (słownie: dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset dziewięć złotych 39/100) tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty“ z podstawą prawną z art. 552a § 1 w zw. z art. 291 § 2 k.p.k.

Natomiast Sąd I instancji, odrzucając możliwość dochodzenia przez wnioskodawcę odszkodowania na podstawie art. 552a § 1 k.p.k., stwierdził, że w realiach niniejszej sprawy taką podstawą prawną mógłby ewentualnie stanowić art. 552a § 2 k.p.k. Uznał jednak, że w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki wyznaczające możliwość skutecznego dochodzenia roszczenia odszkodowawczego na podstawie tego przepisu.

Mając na uwadze tę okoliczność, że art. 552a k.p.k. został dodany do Kodeksu postępowania karnego ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 ze zm.; dalej: ustawa nowelizująca z 2013 r.) z mocą obowiązującą od 1 lipca 2015 r., a zatem w czasie,

w którym wobec M. P. (1) było stosowane zabezpieczenie majątkowe nie obowiązywał, przed przystąpieniem do oceny zarzutów podniesionych w apelacji rozważania wymagał problem intertemporalny wiążący się z możliwością stosowania wskazanego powyżej przepisu do zdarzeń z przeszłości.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji nie poczynił jakichkolwiek rozważań dotyczących zasygnalizowanych powyżej kwestii intertemporalnych poprzestając na stwierdzeniu, że „jest to relatywnie nowa regulacja (...) i w zasadzie brak jest obecnie odnoszącego się wprost do tej regulacji orzecznictwa”. W każdym razie, konkludentnie niejako, Sąd Okręgowy uznał, że z perspektywy intertemporalnej dochodzenie roszczenia odszkodowawczego na podstawie art. 552a § 2 k.p.k. było w niniejszym postępowaniu możliwe.

W tej kwestii Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 27 ustawy nowelizującej z 2013 r., kolizje czasowe pomiędzy przepisami poprzednio obowiązującymi a przepisami obowiązującymi w brzmieniu nadanym tą ustawą nowelizującą, co do zasady są rozstrzygane w oparciu o zasadę bezpośredniego stosowania ustawy nowej; przepisy ustaw wymienionych w art. 1-26 ustawy nowelizującej (w tym przepisy Kodeksu postępowania karnego) w brzmieniu nadanym tą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli ta ustawa nie przewiduje odrębnego uregulowania.

Z art. 29 ustawy nowelizującej z 2013 r. wynika, że w razie wątpliwości, czy stosować przepisy poprzednio obowiązujące, czy przepisy w brzmieniu nadanym tą ustawą nowelizującą, należy stosować uregulowania nowe, w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r.

Zgodnie jednak z regułą intertemporalną zawartą w 40 ust. 1 ustawy nowelizującej z 2013 r., jeżeli orzeczenie dające podstawę do odszkodowania i zadośćuczynienia w rozumieniu rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą zostało wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i na podstawie przepisów dotychczasowych roszczenie o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie mogło być dochodzone w postępowaniu karnym lub cywilnym, przedawnienie tego roszczenia w rozumieniu art. 555 k.p.k. następuje nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej z 2013 r.

Zgodnie ze zdaniem drugim art. 40 ust. 1 ustawy nowelizującej z 2013 r., roszczenie jednak nie przysługuje, jeżeli orzeczenie zostało wydane wcześniej niż 3 lata przed dniem wejścia w życie tej ustawy nowelizującej.

W art. 40 ust. 1 ustawy nowelizującej z 2013 r. mowa jest o możliwości dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia w rozumieniu rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego, w brzmieniu nadanym tą ustawą w sytuacji, gdy orzeczenie zostało wydane przed dniem wejścia w życie tej ustawy i na podstawie przepisów dotychczasowych roszczenie o odszkodowanie i o zadośćuczynienie nie mogło być dochodzone w postępowaniu karnym lub cywilnym.

Ta norma intertemporalna niewątpliwie dotyczy roszczeń o odszkodowanie oraz o zadośćuczynienie związanych ze stosowaniem środków przymusu innych aniżeli tymczasowe aresztowania i zatrzymanie, za które Kodeks postępowania karnego w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r., tj. przed dniem wejścia w życie wskazanej powyżej ustawy nowelizującej, nie przewidywał możliwości dochodzenia odszkodowania ani zadośćuczynienia. Wobec użytego na gruncie art. 40 ust. 1 ustawy nowelizującej z 2013 r. wyrażenia „na podstawie przepisów dotychczasowych roszczenie o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie mogło być dochodzone w postępowaniu karnym lub cywilnym”, Sąd Apelacyjny podkreśla, że pod rządami dawnego prawa roszczenia związane ze stosowaniem środków przymusu innych aniżeli tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie nie mogły być dochodzone na drodze procesu karnego, bo w rozdziale 58 Kodeksu postępowania karnego w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r. przewidziano wyłącznie możliwość dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie. Na zasadzie ryzyka nie mogły być też dochodzone w postępowaniu cywilnym.

Z powyższego wynika, że w niniejszej sprawie znajduje zastosowanie reguła międzyczasowa z art. 40 ust. 1 ustawy nowelizującej z 2013 r., zgodnie z którą trzyletni termin do dochodzenia roszczeń wskazanych w tym przepisie

rozpoczyna bieg od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, z tym, że roszczenie jednak nie przysługuje, jeżeli orzeczenie zostało wydane wcześniej niż 3 lata przed dniem wejścia w życie tej ustawy.

Przypomnienia wymaga, że sprawie zabezpieczenie majątkowe polegające na zajęciu pieniędzy na rachunku bankowym wnioskodawcy w sprawie dotyczącej M. P. (1) zostało ustanowione w prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu karnym postanowieniem Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krakowie z 18 listopada 2008 r., sygn. V Ds 59/08/S (na mieniu wówczas podejrzanego M. P. (1) zabezpieczono grożącą mu karę grzywny, przepadek oraz obowiązki naprawienia szkody).

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł obrońca M. P. (1) zarzucając niewskazanie w zaskarżonym postanowieniu kwoty zabezpieczenia.

Postanowieniem z 8 kwietnia 2009 r. Prokurator Okręgowy w Krakowie przychylił się do powołanego powyżej zażalenia i zmienił zaskarżone nim postanowienie w ten sposób, że wskazał, że zabezpieczeniu podlega grożąca M. P. (1): 1) kara grzywny w wysokości 2 000 stawek dziennych, przy ustaleniu jednej stawki na kwotę 2 000 zł; 2) środek karny w postaci przepadku korzyści pochodzącej z przestępstwa w kwocie nie mniejszej niż 817 400,00 zł lub środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego spółki (...) w kwocie nie mniejszej niż 817 400,00 zł. W tym postanowieniu prokurator sprecyzował nadto kwotę zabezpieczenia wskazując, że chodzi o zajęcie ruchomości w postaci pieniędzy w kwocie nie mniejszej niż 552 909,92 zł na rachunku bankowym w (...) Banku (...) S.A., należącym do firmy (...) z siedzibą w K.

Pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że M. P. (1) pierwszoinstancyjnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z 4 lipca 2012 r. został uniewinniony od wszystkich zarzucanych mu czynów, lecz następnie, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 7 listopada 2012 r., sygn. II Aka 191/12 to orzeczenie pierwszoinstancyjne zostało uchylone co do dwóch czynów (zarzutu nr IV i V aktu oskarżenia) ze wskazaniem, że w sprawie dotyczącej oskarżonego nie ma możliwości przyjęcia kwalifikacji z art. 299 § 1 i § 6 k.k.

Postanowieniem z 19 lutego 2013 r., sygn. II K 235/13/S Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie zmienił wskazane powyżej postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym; uznając je za nadmierne obniżył je do 10 000 zł.

Kwota objęta zabezpieczeniem została zwolniona w maju 2013 roku.

Ostatecznie prawomocnym wyrokiem z 26 czerwca 2013 r., sygn. II K 235/13/S oskarżony M. P. (1) został skazany za przestępstwo skarbowe z art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i za ten czyn, na mocy art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., wymierzono mu karę 10 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na 50 zł.

Wreszcie postanowieniem 13 grudnia 2013 r., sygn. II K 235/13/S Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie rozstrzygnął w przedmiocie zabezpieczenia majątkowego w kwocie 10 000 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny stwierdził, że wniosek o zasądzenie odszkodowania na podstawie art. 552a k.p.k., dotyczący zaszłości sprzed dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej z 2013 r., tj. sprzed 1 lipca 2015 r., został wniesiony z zachowaniem wymogów wynikających z art. 40 ust. 1 tej ustawy nowelizującej.

Ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 437; dalej: ustawa nowelizująca z 2016 r.) art. 552a k.p.k. został skreślony z tą konsekwencją, że ustawodawca usunął z rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego podstawę prawną dochodzenia roszczeń odszkodowawczych związanych ze stosowanym zabezpieczeniem majątkowym. Ta zmiana weszła w życie 15 kwietnia 2016 r., tj. już po rozstrzygnięciu przez tut. Sąd w przedmiocie apelacji wniesionej przez pełnomocnika M. P. (1); jest tu zatem irrelevantna.

Odnosząc się do zarzutów ujętych w punktach pierwszym i drugim petitum apelacji, tj. zarzutów: 1) naruszenia art. 425 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k. „poprzez nieuwzględnienie zasad prawidłowego rozumowania i błędną

ocenę przeprowadzonych dowodów, co skutkowało błędami w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w szczególności co do oceny dowodów oraz poważnych błędów przy wyjaśnianiu podstawy prawnej wyroku“ oraz 2) obraży przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. „poprzez dowolną ocenę stanu faktycznego polegającą na błędnym przyjęciu, że zastosowane wobec wnioskodawcy zabezpieczenie uwzględniło prawidłową prognozę możliwej do orzeczenia sankcji, podczas gdy z okoliczności faktycznych wynika, że wysokość zastosowanego zabezpieczenia była rażąco niewspółmierna do kary, która została orzeczona“, Sąd Apelacyjny stwierdza, co następuje.

Ujęcie pierwszego spośród przywołanych powyżej zarzutów, w którym pełnomocnik wskazuje na naruszenie art. 425 § 2 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k., wymyka się spod kontroli instancyjnej. Art. 425 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie orzekania przez Sąd I instancji oraz tut. Sąd, tj. przed dniem wejścia w życie zmiany wynikającej z ustawy nowelizującej z 2016 r., która z dniem 15 kwietnia 2016 r. nadała temu przepisowi aktualne brzmienie, przewidywał, co następuje: „Orzeczenie można zaskarżyć w całości lub w części. Można także zaskarżyć samo uzasadnienie orzeczenia”. Z kolei art. 424 § 1 pkt 2 k.p.k. w brzmieniu wskazanym powyżej stanowił: „Uzasadnienie powinno zawierać zwięzłe (...) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku”. Uwzględniając powyższe niezrozumiałe jest w szczególności to, w jaki sposób nieuwzględnienie zasad prawidłowego rozumowania i błędna ocena przeprowadzonych dowodów miałyby skutkować błędnym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku w szczególności, co do oceny dowodów oraz poważnymi błędami przy wyjaśnianiu podstawy prawnej wyroku. Argumenty zawarte w uzasadnieniu apelacji niewiele w tym zakresie wnoszą.

Pełnomocnik wnioskodawcy stwierdził natomiast w uzasadnieniu, że: „Wnioskodawca nie kwestionuje ustaleń faktycznych w zakresie zupełności podstawy dowodowej poczynionych przez Sąd związanych z podstawą orzeczenia, jednak podnosi, że Sąd I instancji oparł się jedynie na części materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy, a nadto w sposób dowolny ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie“ (s. 3 uzasadnienia apelacji).

Mając zatem na uwadze powyższy fragment uzasadnienia oraz zarzut ujęty w punkcie pierwszym petitum apelacji wyeksponowania wymaga ten fragment uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w którym Sąd I instancji stwierdził, że nie widzi podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznań wnioskodawcy M. P. (1), podkreślając przy tym, że przedstawiony przez wnioskodawcę przebieg postępowania w sprawie, w której został oskarżony znajduje odzwierciedlenie w zapadłych w jego sprawie, powołanych powyżej orzeczeniach, a następnie skonkludował, iż „całość materiału dowodowego zebranego w sprawie nie budzi wątpliwości i stanowiła wystarczającą podstawę do podjęcia decyzji merytorycznej”. Jednocześnie Sąd Okręgowy uwypuklił tę okoliczność, że pełnomocnik wnioskodawcy nie wskazał kwotowo szkody, jaką miałby ponieść w związku ze stosowanym zabezpieczeniem majątkowym.

W świetle powyższego zarzut ujęty w punkcie pierwszy apelacji w zakresie, w jakim pełnomocnik zarzuca w nim błędną ocenę przeprowadzonych dowodów, jawi się jako oczywiście bezzasadny. W tym bowiem zakresie Sąd I instancji uznał materiał dowodowy, w tym w szczególności oświadczenia procesowe wiedzy złożone przez wnioskodawcę za wiarygodne w całości.

Z przyczyn wyłuszczonych powyżej za niezasadny należało także uznać zarzut ujęty w punkcie trzecim petitum apelacji, w którym podniesiono „na zasadzie art. 438 pkt 2 k.p.k. obraży przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. poprzez oparcie wyroku jedynie na części materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy, i w konsekwencji przyjęcia rozstrzygnięcia nie będącego wynikiem analizy całokształtu ujawnionych okoliczności”.

Ujęty w tym punkcie pierwszym petitum apelacji zarzut „poważnych błędów przy wyjaśnianiu podstawy prawnej wyroku”, z którym należałoby powiązać ten fragment uzasadnienia apelacji, w którym podniesiono, że: „Sąd wskazując na podstawy prawne rozstrzygnięcia stwierdził, że posiłkował się w tym względzie doktryną i orzecnictwem, jednak nie powołał ani jednego judykatu, lub poglądu wyrażonego w doktrynie prawa, który przemawiałby za wykładnią przyjętą przez Sąd. W uzasadnieniu brak jest również analizy podstawy materialnoprawnej, która pozwoliłaby na ocenę prawidłowości dokonanej subsumpcji”, również nie poddaje się ocenie w kontekście przepisów procesowych powołanych w punkcie pierwszym petitum apelacji.

Mając powyższe na uwadze ubocznie tylko warto tu zwrócić uwagę na to, że – wbrew przywołanym powyżej zastrzeżeniom pełnomocnika wnioskodawcy – w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji pomieścił rozważania wyjaśniające powody, dla których za adekwatną podstawę prawną zgłoszonego żądania zasądzenia odszkodowania nie uznał art. 552a § 1 k.p.k., lecz art. 552a § 2 k.p.k. (vide s. 10-11 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Prawdopodobnie przy tym odrzucił możliwość rozważania zasadności żądania zgłoszonego przez wnioskodawcę w kontekście uregulowania wynikającego z art. 552a § 1 k.p.k. Zgodnie tym przepisem: „W razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia wobec niego postępowania w wypadkach innych niż określone w art. 552 § 1-3 oskarżonemu przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonywania wobec niego w tym postępowaniu środków przymusu, o których mowa w dziale VI”. Nawiązując do przywołanego powyżej przepisu Sąd I instancji trafnie odnotował, że M. P. (1) w postępowaniu, w związku z którym zastosowane zostało zabezpieczenie majątkowe, ani nie został prawomocnie uniewinniony, ani też wobec niego nie umorzono postępowania. Powoduje to zatem, że w niniejszej sprawie nie jest spełniona hipoteza przywołanego powyżej przepisu. M. P. (1) za zarzucony mu czyn został prawomocnie skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie z 13 grudnia 2013 r., sygn. II K 235/13/S w ramach tożsamości zarzuconego mu czynu.

Zarzuty podniesione w tym zakresie nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd I instancji trafnie stwierdził, że zarówno w pierwszym cytowanym powyżej postanowieniu o zabezpieczeniu majątkowym, jak i we wskazanym powyżej prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie chodzi o to samo zdarzenie historyczne, którego dopuścił się wnioskodawca działaniem podjętym 18 sierpnia 2008 r. w K.. Polegało ono na „poleceniu wystawienia faktury nr (...) z dnia 18.08.2008 r. nierzetelnej w zakresie podanej na tej fakturze podstawy świadczenia tj. „Nazwa towaru/usługi” – jak to ujęto w powołanym powyżej prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z 26 czerwca 2013 r., a ten opis zdarzenia historycznego nie koliduje z tym, którym posłużono się w powołanym powyżej postanowieniu prokuratora o zabezpieczeniu majątkowym - wykorzystaniu tej samej faktury „wystawionej tytułem zapłaty za rzekomo wykonaną umowę zlecenia, co w rzeczywistości nie miało miejsca”. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku trafnie odnotowano, że obydwa powyższe, ujęte w cudzysłów stwierdzenia, odzwierciedlają tę samą okoliczność, która zaistniała w tym samym miejscu i czasie. W konsekwencji w niniejszej sprawie podstawa prawna żądania zasądzenia odszkodowania nie może być łączona z art. 552a § 1 k.p.k., w którym mowa jest o uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania, lecz z art. 552a § 2 k.p.k., który stanowi o skazaniu. W sprawie dotyczącej M. P. (1) doszło bowiem do skazania co do tożsamości faktu historycznego lecz w warunkach zmodyfikowanej kwalifikacji prawnej czynu.

Podstawa prawna roszczenia odszkodowawczego w niniejszej sprawie może być zatem wiązana wyłącznie z art. 552 § 2 k.p.k. Skazanie w sprawie, w której było wobec wnioskodawcy stosowane zabezpieczenie majątkowe ostatecznie nastąpiło z tym, że za przestępstwo skarbowe, z którego popełnieniem powiązana jest możliwość orzeczenia takich sankcji (rozumianych jako negatywne konsekwencje popełnionego czynu zabronionego), które nie mogły „skonsumować” całej kwoty zabezpieczenia majątkowego.

Zważywszy na niedoskonałość ujęcia rozważanego zarzutu apelacji oraz argumentów uzasadnienia, które można do niego przyporządkować, można by tu ewentualnie przypuszczać właśnie, że pełnomocnikowi wnioskodawcy chodzi o błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, że w niniejszej sprawie niezasadne jest powoływanie art. 552a § 1 k.p.k. jako podstawy prawnej dochodzonego roszczenia, bo podstawą prawną właściwą jest art. 552a § 2 k.p.k., lecz z drugiej strony w zarzucie ewentualnym ujętym w punkcie czwartym petitum apelacji, w kontekście naruszenia prawa materialnego pełnomocnik wnioskodawcy w ogóle nie podniósł obrazy art. 552a § 1 k.p.k., lecz obrazę art. 552a § 2 k.p.k. „poprzez przyjęcie, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające roszczenie o odszkodowanie przysługujące wnioskodawcy, podczas gdy prawidłowo oceniając przesłanki z art. 552a § 2 k.p.k. na podstawie ujawnionego materiału dowodowego należało uwzględnić wniosek o odszkodowanie”, konkludentnie godząc się tym samym z tą tezą wyrażoną przez Sąd I instancji, że podstawa prawna z art. 552a § 1 k.p.k. jest tu nieadekwatna.

Mając na uwadze wszystkie powyższe argumenty Sąd Apelacyjny stwierdził, że zarzuty ujęte w punktach pierwszym i trzecim petitum apelacji w całości nie zasługiwały na uwzględnienie.

Przechodzą do oceny zarzutu wskazanego w punkcie czwartym petitum apelacji, w którym podniesiono „na zasadzie art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego – art. 552a § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające roszczenie o odszkodowanie przysługujące wnioskodawcy, podczas gdy prawidłowo oceniając przesłanki z art. 552a § 2 k.p.k. na podstawie ujawnionego materiału dowodowego należało uwzględnić wnioski o odszkodowanie”, Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Uzasadniając przedstawiony powyżej zarzut pełnomocnik wnioskodawcy skupił się na prezentacji argumentów mających wskazywać na to, że w realiach niniejszej sprawy zastosowanie zabezpieczenia majątkowego w kwocie pierwotnie oznaczonej nie było zasadne, czemu zaprzeczył Sąd I instancji. Wskazuje na to także kolejny zarzut, obrazujący przepisy postępowania mającej wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 k.p.k. przez dowolną ocenę stanu faktycznego, polegającą na błędnym przyjęciu, że zastosowane wobec wnioskodawcy zabezpieczenie uwzględniało prawidłową prognozę możliwej do orzeczenia sankcji, podczas gdy z okoliczności faktycznych wynika, że wysokość zastosowanego zabezpieczenia była rażąco niewspółmierna do kary, która została orzeczona”, podniesione w punkcie drugim petitum apelacji.

Uzasadniając zasadność zgłoszonego żądania odszkodowawczego pełnomocnik wnioskodawcy podkreślił, że na mocy orzeczenia Sądu Okręgowego w Krakowie z 4 lipca 2012 roku M. P. (1) został uniewinniony od wszystkich zarzucanych mu czynów, na poczet których orzeczono zabezpieczenie. Podkreślił przy tym, że zabezpieczenie majątkowe w postępowaniu karnym prowadzonym przeciwko M. P. (1) zostało zastosowane w związku z podejrzeniem o to, że:

1) 18 sierpnia 2008 roku w K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako właściciel firmy (...) wystawił fakturę VAT nr (...) z 18 sierpnia 2008 roku z tytułu wykonania na rzecz spółki (...) z siedzibą w W. usługi określonej jako „umowa zlecenie z dnia 11 lipiec 2007” na kwotę 817 400,00 zł, w której to fakturze poświadczyl nieprawdę co do wykonania określonej w niej usługi, a to podjęcia czynności ukierunkowanych na doprowadzenie do zawarcia umowy przedwstępnej, a następnie umowy przyrzeczonej sprzedaży na rzecz spółki (...) lub na rzecz wskazanego przez tą spółkę podmiotu 1/3 działki będącej własnością Z. S. położonej w W. w dzielnicy W. pomiędzy ulicą (...)a Alejami (...)obręb (...)o łącznej powierzchni około 14 000 mkw, a uwidocznionej w wypisach z rejestru gruntów jako działki (...), która to okoliczność miała znaczenie prawne i przedłożył tę fakturę wskazanej spółce do zapłaty i w ten sposób pomógł osobie odpowiedzialnej na podstawie przepisu ustawy do zajmowania się działalnością gospodarczą spółki (...) sp. z o.o., do wyrządzenia temu podmiotowi szkody majątkowej w kwocie 817 400,00 zł, w związku z nadużyciem udzielonej jej uprawnień, poprzez zapłatę środków finansowych na rzecz firmy (...) za opisaną fakturę, pomimo braku realizacji przedmiotu umowy przez wymienionych wykonawców, tj. o przest. z art. 271 § 1 i 3 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

2) w okresie od 18 do 20 sierpnia 2008 w K., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przyjął na rachunek bankowy firmy (...), prowadzony przez (...) Bank (...) SA., środki płatnicze w łącznej kwocie 817 400,00 zł pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego polegającego na wyrządzeniu szkody majątkowej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w związku z dokonaniem na rzecz firmy (...) przelewu w tej kwocie tytułem zapłaty za rzekomo wykonaną umowę zlecenia, co w rzeczywistości nie miało miejsca, a następnie środki te w części wynoszącej 250 000 zł niezwłocznie przelał na rachunek bankowy spółki (...)tytułem zapłaty za fakturę nr (...) wystawioną przez G., zaś w pozostałym zakresie środków tych nie rozdysponował z uwagi na zastosowanie blokady rachunku, przy czym przyjmując te środki i częściowo je przekazując kolejnemu podmiotowi, utrudnił stwierdzenie ich przestępnego pochodzenia oraz stwierdzenie ich miejsca umieszczenia, ich wykrycie, zajęcie i orzeczenie przepadku, tj. o przestępstwo z art. 299 § 1 i § 5 kk w zw. z art. 12 kk.

Pełnomocnik wnioskodawcy podkreślił, że na mocy nieprawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 4 lipca 2012 r. M. P. (1) został uniewinniony od powyższych zarzutów.

Wskazał następnie, że na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 7 listopada 2012 r. sygn. II AKa 191/12, z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora, wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z 4 lipca 2012 r. w zakresie czynów zarzuconych M. P. (1) został uchylony i sprawa w tym zakresie została przekazana Sądowi Rejonowemu dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Następnie, prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie z 26 czerwca 2013 r. sygn. akt II K 235/13/S M. P. (1) został uznany za winnego tego, że 18 sierpnia 2008 r. w K., będąc osobą faktycznie zarządzającą prowadzoną w ramach firmy (...) spółką z o.o. działalnością gospodarczą, w tym sprawami finansowymi, polecił ustalonemu pracownikowi tej firmy wystawienie faktury nr (...) z dnia 18 sierpnia 2008 r. nierzetelnej w zakresie podanej na tej fakturze podstawy świadczenia tj. „Nazwy towaru/usługi”, a nadto w dniu 4 września 2008 r. w K., będąc osobą faktycznie zarządzającą prowadzoną w ramach firmy (...) spółką z o.o. działalnością gospodarczą, w tym sprawami finansowymi, polecił ustalonemu pracownikowi tej firmy wystawienie faktury nr (...) z dnia 4 września 2008 r. nierzetelnej w zakresie podanej na tej fakturze podstawy świadczenia tj. „Nazwy towaru/usługi”, przy czym tych dwóch zachowań dopuścił się w krótkich odstępach czasu i z wykorzystaniem takiej samej sposobności opisanej wyżej, co stanowi przestępstwo skarbowe określone w art. 62 § 2 kks w zw. z art. 9 § 3 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i za ten czyn na mocy art. 62 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks wymierzył mu karę 100 stawek dziennych grzywny, określając na mocy art. 23 § 3 kks wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł.

Wskazując na powyższe w uzasadnieniu wniosku podkreślono niewspółmierność zabezpieczenia majątkowego zastosowanego początkowo wobec M. P. (1).

W kontekście powyższego podkreślenia wymaga, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku istotnie znalazły się rozważania dotyczące adekwatności zastosowanego zabezpieczenia majątkowego w momencie, w którym ten środek zastosowano. Podsumowując je Sąd I instancji uznał, że wysokość zabezpieczenia majątkowego stosowanego wobec M. P. (1) w analizowanym postępowaniu nie była nadmierna.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego przywołane powyżej rozważania Sądu I instancji w istocie nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Zważyć bowiem należało, co następuje.

Uzasadniając wniosek o odszkodowanie pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że przedstawione powyżej działania doprowadziły „do poniesienia przez niego szkody przejawiającej się w pozbawieniu go możliwości dysponowania własnymi środkami finansowymi, narażając go przy tym na znaczne straty finansowe wskutek nadmiernego zabezpieczenia majątkowego“.

Pełnomocnik wnioskodawcy wskazał przy tym, że wartość szkody powinna być wyliczona w oparciu stopę odsetek ustawowych w odniesieniu do zabezpieczonej kwoty (k. 2 - 6), podkreślając w szczególności, że wnosi o wypłatę M. P. (1) odsetek ustawowych od pełnej kwoty zabezpieczenia majątkowego, tj. od kwoty 552 909, 92 zł „zgodnie z treścią wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 04.03.2006 roku (sygn. akt U 7/05)“ oraz z uwagi na „utrwaloną praktykę Prokuratury Okręgowej i Sądu Okręgowego w Krakowie“.

Uzasadniając żądanie zasądzenia odszkodowania pełnomocnik wnioskodawcy stwierdził nadto, że zastosowane zabezpieczenie majątkowe doprowadziło do poniesienia przez M. P. (1) szkody przejawiającej się w pozbawieniu powoda możliwości dysponowania własnymi środkami finansowymi, narażając go przy tym na znaczne straty finansowe wskutek nadmiernego zabezpieczenia majątkowego na rachunku powoda“. Wskazał następnie: „Pomiędzy powstałą u powoda szkodą w postaci znacznych strat finansowych i utraconych korzyści (a nade wszystko w postaci niemożności dysponowania własnymi środkami finansowymi bezzasadnie zablokowanymi na rachunku bankowym) a działaniami organów Skarbu Państwa (...) istnieje adekwatny związek przyczynowy stanowiący przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej“.

Mając na uwadze specyfikę ujęcia roszczenia odszkodowawczego we wniosku, którym zostało zainicjowane postępowanie w niniejszej sprawie, a w szczególności tę okoliczność, że pełnomocnik M. P. (1), w nawiązaniu do art. 481k.c. zażądał w niniejszej sprawie sumy odszkodowania stanowiącej odsetki ustawowe od pełnej kwoty 552 909,92 zł., należało zważyć, co następuje.

Zgodnie z art. 552a § 2 k.p.k., który stanowił podstawę prawną zakwestionowanego wyroku: „Roszczenie o odszkodowanie lub zadośćuczynienie, o którym mowa w § 1, przysługuje także oskarżonemu w razie skazania z tytułu niezasadnego wykonywania środków zapobiegawczych lub zabezpieczenia majątkowego w zakresie, w jakim z uwagi na rodzaj i rozmiar orzeczonych kar lub środków karnych nie można było zaliczyć na ich poczet okresów wykonywania odpowiednich środków zapobiegawczych podlegających takiemu zaliczeniu lub w pełni wykorzystać zastosowanego zabezpieczenia majątkowego”.

Przywołany przepis pozostaje w związku z art. 552a § 1 k.p.k., w myśl którego: „W razie uniewinnienia oskarżonego lub umorzenia wobec niego postępowania w wypadkach innych niż określone w art. 552 § 1-3 oskarżonemu przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, wynikłe z wykonywania wobec niego w tym postępowaniu środków przymusu, o których mowa w dziale VI”.

Przesłanką zasądzenia odszkodowania w sytuacjach, do których odnoszą się obydwie paragrafy art. 552a k.p.k. jest zaistniała i wykazana w toku postępowania szkoda lub krzywda. Jak już natomiast była o tym mowa powyżej, w piśmie z 16 lipca 2015 r., którym zainicjowane zostało postępowanie w niniejszej sprawie, pełnomocnik wnioskodawcy zażądał wyłącznie zasądzenia wskazanej tam kwoty tytułem odszkodowania.

W zakresie relewantnym w niniejszej sprawie przywołany powyżej art. 552 § 1 k.p.k. dopuszcza możliwość żądania odszkodowania za szkodę w wypadku skazania po dwoma warunkami, że: 1) stosowane zabezpieczenie majątkowe było niezasadne; 2) kary lub środki karne orzeczone w wyroku skazującym nie „pochłonęły” zastosowanego zabezpieczenia majątkowego.

Szkoda w kontekście przywołanego powyżej, relewantnego w niniejszej sprawie art. 552a § 2 k.p.k. musi być rozumiana cywilistycznie, tj. jako uszczerbek w majątku, którego poszkodowany doznaje wbrew swojej woli (co do rozumienia pojęcia „szkoda” w prawie cywilnym por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 21 kwietnia 2005 r., sygn. I ACa 140/05).

Takiego uszczerbku w niniejszej sprawie wnioskodawca kwotowo nie wykazał.

Podkreślenia przy tym wymaga, że wniosek inicjujący postępowanie w niniejszej sprawie, datowany na 16 lipca 2015 r. wpłynął do Sądu Okręgowego w Krakowie 27 lipca 2015 r. W brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r., nadanym ustawą nowelizującą z 2013 r., art. 167 § 1 k.p.k. stanowił wówczas: „W postępowaniu przed sądem, które zostało wszczęte z inicjatywy strony, dowody przeprowadzane są przez strony po ich dopuszczeniu przez przewodniczącego lub sąd. W razie niestawiennictwa strony, na której wniosek dowód został dopuszczony, a także w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, dowód przeprowadza sąd w granicach tezy dowodowej. W wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, sąd może dopuścić i przeprowadzić dowód z urzędu”.

W brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. do 15 kwietnia 2015 r., tj. do dnia wejścia w życie zmian wynikających z ustawy nowelizującej z 2016 r., Kodeks postępowania karnego przewidywał zatem, że w fazie postępowania sądowego regułą jest przeprowadzanie dowodów na wniosek stron. Kompetencja sądu do przeprowadzania dowodów miała się aktualizować jedynie wyjątkowo („w wyjątkowych wypadkach uzasadnionych szczególnymi okolicznościami“).

W takim brzmieniu wskazany przepis obowiązywał w czasie wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie oraz w czasie orzekania przez Sąd I instancji oraz przez tut. Sąd., do 15 kwietnia 2016 r.

Mając na uwadze powyższe należało stwierdzić, że w niniejszym postępowaniu, w którym wnioskodawca zastępowany jest przez profesjonalnego pełnomocnika Sąd Apelacyjny nie miała kompetencji do wyręczania wnioskodawcy w wykazywaniu okoliczności uzasadniających jego roszczenie odszkodowawcze., a w szczególności w kwotowym ustalaniu poniesionej przez niego szkody.

Żądanie odsetek ustawowych na podstawie art. 481 k.c. nie jest natomiast w niniejszej sprawie uprawnione.

W kontekście tego żądania podkreślenia wymaga na wstępie, że pełnomocnik wnioskodawcy przywołał w treści uzasadnienia wniosku jako podstawę prawną odsetek ustawowych art. 481 k.c. bez wskazywania konkretnych paragrafów, na które ten przepis się dzieli. Nawiązał następnie do treści paragrafu pierwszego i drugiego tego artykułu w brzmieniu obowiązującym w czasie złożenia wniosku. Już po złożeniu wniosku przepis ten uległ bowiem zmianie. Zmiana ta dokonana z dniem 1 stycznia 2016 r. ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015, poz.1830) weszła w życie w czasie, gdy niniejsza sprawa toczyła się przed tut. Sądem orzekającym w przedmiocie apelacji złożonej przez pełnomocnika. Merytorycznie jest ona tu irrelevantna.

Mając na uwadze tę okoliczność, że pełnomocnik powiązał dochodzone roszczenie z art. 481 k.c. podkreślenia wymaga, że w przepisie tym potwierdzono zasadę, że odszkodowanie za opóźnienie z zapłatą długu pieniężnego polega zawsze na odsetkach. Równocześnie przepis ten potwierdza pewną prawidłowość, że jakiegokolwiek opóźnienie w terminowej realizacji świadczenia pieniężnego, z uwagi na zmianę siły nabywczej pieniądza, przynosi zawsze uprawnionemu szkodę w postaci wielkości oprocentowania, które wierzyciel by uzyskał, gdyby należne świadczenie pieniężne otrzymał w terminie i podjął w odniesieniu do otrzymanej sumy pieniędzy decyzję o ich ulokowaniu w banku. Przyjmuje się bowiem, że opóźnienie w wykonaniu świadczenia pieniężnego zawsze rodzi szkodę, bez względu na to, jakie zamiary w odniesieniu do oczekiwanego świadczenia miał wierzyciel zwracając jednocześnie uwagę na to, że uprawnienia wierzyciela wynikające z tego przepisu powstaje tylko wtedy, gdy dłużnik nie wykona zobowiązania pieniężnego w terminie. Konstrukcja art. 481 k.c. ma oddziaływać motywacyjnie na dłużników i wzmacniać zasadę pacta sunt servanda (por. Z. Gawlik: Komentarz do art. 481 k.c., LEX oraz powoływane tam orzecznictwo).

Odrzucając możliwość dochodzenia roszczenia odszkodowawczego w niniejszej sprawie na podstawie art. 481 k.c. Sąd Apelacyjny podkreśla, że przez czas trwania zastosowanego w postępowaniu karnym zabezpieczenia majątkowego pomiędzy M. P. (1) a Skarbem Państwa nie powstał zobowiązaniowy stosunek cywilnoprawny, w którym wnioskodawca byłby wierzycielem, a Skarb Państwa - dłużnikiem.

Z perspektywy zgłoszonego w tym zakresie roszczenia znamienne jest, że w orzecznictwie sądowym w stanie prawnym obowiązującym przed wejście w życie ustawy nowelizującej z 2013 r., tj. przed 1 lipca 2015 r. na gruncie procedury cywilnej stwierdzano, że reguła z art. 481 k.c. nie ma zastosowania w orzekaniu o odsetkach od odszkodowania za niesłuszne aresztowanie. Skarb Państwa (dłużnik) nie jest w zwłoce od chwili złożenia wniosku, bo nie wie, jaką kwotę ma zapłacić i dopiero orzeczenie sądu tę kwotę oznacza. Odsetki są należne tylko za okres opóźnienia świadczenia wymagalnego rozpoczynający się z chwilą prawomocności orzeczenia sądowego, stanowiącego podstawę do zapłaty (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 4 października 2007 r., sygn.. II AKa 148/07, Krakowskie Zeszyty Sądowe nr 10/2007, poz. 60).

Jak już była o tym mowa powyżej, pełnomocnik M. P. (1), wnosząc o zasądzenie kwoty odsetek ustawowych od pełnej kwoty zabezpieczenia (552 909, 92 zł) powołał się w uzasadnieniu wniosku na wyrok Trybunału Konstytucyjnego 4 września 2006 r., sygn. U 7/05 (OTK ZU Nr 8/A/2006, poz. 99).

Wyrokiem tym Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że § 18 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych (Dz. U. Nr 97, poz. 876) jest niezgodny z art. 179 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 i Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376,

Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044) i art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Stwierdzenie niekonstytucyjności poddanego kontroli przepisu wiązało się w tej sprawie z tym, że zaskarżone rozporządzenie we wskazanym przepisie przewidywało, że oprocentowanie sum depozytowych sądów złożonych m.in. w związku z postępowaniem karnym stanowi dochód budżetu państwa a nie właściciela zdeponowanej kwoty. W wyniku wskazanego powyżej orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego przepis uznany za niekonstytucyjny stracił moc obowiązującą, a kolejne uregulowania dotyczące tej kwestii, w tym w szczególności aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnych sądów powszechnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1476) przewiduje w § 17 ust. 4, że oprocentowanie sum depozytowych oraz sum na zlecenie stanowiących własność osób fizycznych, prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej – po potrąceniu kosztów związanych z prowadzeniem rachunku bankowego – powiększa ich wartość, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 5. Wskazany powyżej judykat Trybunału Konstytucyjnego w ogóle nie przystaje zatem do realiów niniejszej sprawy. Dla porządku podkreślenia wymaga, że pełnomocnik wnioskodawcy nie podniósł w niniejszym postępowaniu, iżby M. P. (1) nie otrzymał „pożytków“ w postaci sumy oprocentowania rachunku, na którym była przechowywana kwota zabezpieczenia przez czas jego trwania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny stwierdził, że w niniejszej sprawie pełnomocnik M. P. (1) nie wskazał szkody rozumianej jako kwotowa różnica pomiędzy stanem majątkowym, który istniałby, gdyby zabezpieczenia majątkowego w jego sprawie nie stosowano, a tym, który zaistniał w związku z zastosowaniem zabezpieczenia.

Na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. Sąd Apelacyjny stwierdził, że koszty niniejszego postępowania ponosi Skarb Państwa.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności orzeczono, jak na wstępie.

SSA Paweł Anczykowski SSA Tomasz Szymański SSA Barbara Nita-Światłowska